

На основу члана 29. став 1. тачка 11. и члана 43. став 1. тачка 12. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 87/18), члана 16. став 1. тачка 49, члана 26. став 1. тачка 51. и члана 121. став 1. Статута града Краљева („Службени лист града Краљева”, број 7/18-пречишћен текст),

Скупштина града Краљева, на седници одржаној дана 28. фебруара 2019. године, донела је

ЗАКЉУЧАК

I

Усваја се Извештај о раду Градског штаба за ванредне ситуације на територији града Краљева за 2018. годину.

II

Саставни део закључка је Извештај о раду Градског штаба за ванредне ситуације на територији града Краљева за 2018. годину, број 2-6/19-XI од 18.01.2019. године.

III

Закључак објавити у „Службеном листу града Краљева”.

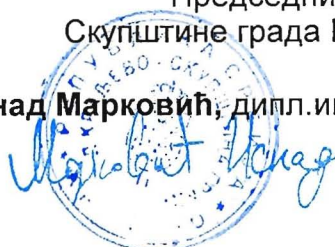
Скупштина града Краљева

Број:06-76/2019- I

Дана:28. фебруара 2019. године

Председник
Скупштине града Краљева

Ненад Марковић, дипл.инж.саобраћаја

ГРАД КРАЉЕВО
ГРАДСКИ ШТАБ ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ГРАДСКОГ ШТАБА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАЉЕВА
ЗА 2018. ГОДИНУ

КРАЉЕВО, ЈАНУАР 2019 .

ИЗВЕШТАЈ

О РАДУ ГРАДСКОГ ШТАБА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАЉЕВА ЗА 2018. ГОДИНУ

У извештајном периоду, током 2018. године, Градски штаб за ванредне ситуације на територији града Краљева, образован Одлуком Скупштине града Краљева број 011-162/2016-III од 02.09.2016. године, одржао је укупно 7 седница, од тога 3 редовне и 4 ванредне седнице, на којима је донето укупно 13 акта и то: 9 закључка и 4 препоруке. У прилогу је дат табеларни преглед одржаних седница Градског штаба, као и приказ донетих/усвојених аката (Прилог број 1.).

Ванредне седнице су одржане у 16.07.2018. године, 30.07.2018. године, 01.08.2018. године и 06.08.2018. године.

Остале, редовне, седнице Градског штаба биле су заказиване у вези са активностима предвиђеним Планом рада Градског штаба за ванредне ситуације на територији града Краљева за 2018. годину.

У односу на претходно наведени План рада, може се констатовати следеће:

- ✓ Већина активности предвиђена Планом рада за 2018. годину је реализована;
- ✓ У току месеца јула, августа и септембра, на делу територије града (укупно 28 Месних заједница), била је проглашена ванредна ситуација, услед елементарних непогода изазваних кишама (пљускови);
- ✓ Настављено је са активностима обучавања припадника цивилне заштите, што је резултирало и укључивањем већег броја становништва у мрежу повереника цивилне заштите, односно јединица цивилне заштите опште намене;
- ✓ Активности које су усмерене ка оснаживању међуопштинске сарадње, односно учешће у заједничким активностима у оквиру Протокола о сарадњи градова и општина слива Западне Мораве, резултирале су и промена Закона о локалној самоуправи, у делу међуопштинске сарадње. Овим су се створили услови за институционализацију ове сарадње, чиме би се, по први пут, формирала посебна служба на нивоу 18 градова и општина, која би се бавила процесима смањења и управљања ризицима од катастрофа;
- ✓ Динамика, као и један део планираних активности, није била у складу са Планом рада, што је било проузорковано како ванредним дешавањима изазваним елементарним непогодама, тако и немогућности да се планиране седнице закажу, због обавеза руководства и осталих чланова Градског штаба.

Претходну годину је окарактерисало невреме које је захватило део територије града Краљева, посебно брдско-планинске Месне заједнице и насељена места. Такође, током јула и августа месеца, а услед велике количине падавине у кратком временском року, дошло је појаве бујичних поплава, као и унутрашњих поплава изазваних подземним водама, у деловима Месних заједница: Центар, Рибница, Ковачи, Берановац и Јовац. Ове Месне заједнице су биле најугроженије, када су у питању стамбени објекти, па је и у складу са потребама насталим као последица ових непогода, Влада Републике Србије у два наврата прогласила стање елементарне непогоде и то:

- За непогоде из маја и јуна донета је **Одлука о проглашењу елементарне непогоде** - 05 број: 217-5899/2018 и 05 број 217-6544/2018 („Службени лист РС“, број 48/18 и 52/18),
- За непогоде из јула и августа донета је **Одлука о проглашењу елементарне непогоде (мај - јун)** -05 број: 217-5899/2018 и 05 број 217-6544/2018 („Службени лист РС“, број 48/18 и 52/18)

Након проглашења елементарних непогода, Влада Републике Србије је усвојила и Програме обнове за породична стамбена домаћинства и то:

- **Уредба о утврђивању државног програма помоћи и обнове оштећених поридичних стамбених објеката у својини грађана услед дејства поплава и града у мају и јуну 2018. године** – 05 број: 110-6215/2018 („Службени лист РС“, број 50/18 и 60/18)
- **Уредба о утврђивању државног програма помоћи и обнове оштећених поридичних стамбених објеката у својини грађана услед дејства поплава и града у јулу и августу 2018. године** - 05 број: 110-100600/2018 („Службени лист РС“, број 81/18)

Након елементарних непогода у јуну, односно августу месецу, градска Комисија за процену штета и потреба након елементарних и других непогода образована Решењем Градског већа града Краљева број 011-182/2018-I од 18.06.2018. године, саставила је Извештаје о процени штета, и то Извештај за штете настале у јуну, усвојен Решењем Градског већа града Краљева број 06-259/2018-I од 31.07.2018. године и Извештај за штете настале након непогода у јулу и августу, усвојен Решењем Градског већа града Краљева број 06-269/2018-I од 12.09.2018. године, а који су, преко Градског већа града Краљева, достављени Републичкој комисији за утврђивање штете и другим законом надлежним институцијама. У односу на наведене Извештаје, тренутно се води првостепени поступак доделе државне помоћи за 50 лица на територији града Краљева.

Када су у питању активности Градског штаба, проузроковане елементарним непогодама током летњег периода, може се рећи да су оне биле усмерене, пре свега, ка помоћи угроженом становништву, као и радовима на угроженој инфраструктури у циљу успостављања саобраћајне комуникације. Највише штета је забележено на општинским путевима, као и шумским путевима, па је и деловање тешке механизације било отежано условима на терену. Такође, како су се у више наврата дешавале појаве бујичних поплава, долазило је и до поновних штета, па су радови у појединим деловима територије града, били одлагани, како би се временске прилике стабилизовале. Овим активностима, на угроженој инфраструктури, руководило је надлежно ЈП за уређивање грађевинског земљишта Краљево, уз координацију са Градским штабом и стручно-оперативним тимовима.

У условима интензивних климатских промена, односно временских услова, изазваних истим, тешко је деловати са механизацијом, опремом и људством, па и активности у ванредним ситуацијама су усмерене само ка најхитнијим интервенцијама у циљу заштите и спасавања људи, животиња и материјалних добара. У прилог рационалним активностима, иде и чињеница да град Краљево, а у односу на елементарним непогодама угрожену територију, располаже са скромним новачним

средствима, као и другим материјално-техничким, а пре свега људским ресурсима. Све активности током 2018. године, када је била проглашена ванредна ситуација, биле су у складу са Оперативним планом одбране од поплава на водотоковима другог реда за 2018. годину, донетим од стране Градског већа града Краљева под бројем 011-136/2018-I од 27.04.2018. године. Уочени недостаци у поступању су, у складу са закључком Градског штаба за ванредне ситуације на територији града Краљева број 2-11/18-XI од 03.12.2018. године, којим је усвојен извештај члана Штаба Александра Цветковића, као и посебног ангажмана одређеног броја чланова Градског штаба и других лица из, пре свега, јавног сектора, евидентирани и отклоњени, па су се створили и услови за квалитетније и рационалније реаговање у наредном периоду. Недостаци су се углавном односили на неблаговремено реаговање или недостатак комуникације у кризним ситуацијама.

Анализирајући елементарне непогоде, односно све оно што је претходило, као и оно што је уследило након појава истих, може се закључити да су три главна, тј. кључна фактора, која диктирају време, обим и трајање елементарних непогода:

- 1- **Време**, односно хидрометеоролошки и климатски фактори. Све чешће су године у којима су у истој години забележне појаве: снежних наноса, поплава, града, олујног невремена, суше, па опет поплава. Ово је био случај и са 2018. годином. Такође, посебно се истиче карактеристика, да у летњем периоду, када се очекују суше, долази до пљускова са великом количином падавина, што као резултат има појаву, пре свега бујичних поплава, које је тешко предвидети и контролисати. Климатске промене доводе до екстремних временских појава, па је неопходно да се и овај фактор, уведе као корективни, посебно приликом урбанистичког планирања.
- 2- **Инфраструктура**, односно стање инфраструктурних објеката: путеви, мостови, канали и др. Чест је случај, посебно у брдско-планинским Месним заједницама, односно оним насељима која су удаљена од центра града, да не постоји или је недовољно изграђена инфраструктура, која превасходно има заштитну улогу, када су елементарне непогоде у питању. Такође, не постоји адекватно изграђена заштитна инфраструктура на водотоковима другог реда, односно бујичним рекама, па се често дешава, да локални или шумски путеви, који прате речне токове, од ових бујица буду и уништени или оштећени. Такође, постоје и заштитни објекти, који су вишедеценијским неодржавањем, изгубили своју првобитну функцију (ово је случај са неколико противбујичних преграда изграђених, пре свега на планинским рекама). Оно што представља додатни изазов, јесте чињеница да због величине територије, око 1530 км², град Краљево, са постојећим комуналним службама, није у могућности да истовремено реагује на више локација. Ово је додатно отежано непостајањем приватних фирми са адекватном механизацијом и људством, која би могла додатно да се ангажује, што је посебно изражено у брдско-планинским Месним заједницама. Овај **институционални проблем**, може се повезати и са **економским проблемима**, односно изостанком инвестиција у превентиву у претходном периоду (уназад 30 година), што као кулминацију има последицу да и најмање падавине или интензивни временски, односно хидрометеоролошки услови, изазову штете већих размера.
- 3- **Људски ресурси**, односно локално становништво и лица ангажована у циљу заштите и спасавања, као и комуналних и других услуга. Највећи проблем у случајевима забележених елементарних непогода, као и других ванредних дешавања, представља изостанак људи, како обучених за поступање, тако и

са простора угрожених Месних заједница. Лоша демографска слика, коју прати и лоша економска позиција, пре свега сеоског становништва, уз констатацију да се на овим, елементарним непогодама, најугорженијим подручјима, налази углованом старо или болесно становништво, односно са већим потребама неко становништво у граду, доводи до повећаног ризика, односно веће осетљивости на временска, тј. хидрометеоролошка дешавања и појаве. Може се констатовати, а наравно узимајући у обзир дешавања током 2018. године, да и најмање падавине, од неколико милиметара кише или неколико центиметара снега, доводи до комуналног „хаоса“, односно до ванредних догађаја, посебно у најудаљенијим насељеним местима, где се становништво, у неким претходним временима, углавном ослањало на сопствене снаге. У недостатку или недовољном броју, адекватно обучених и спремних људских капацитета, у наредном периоду, неопходно је да се интезивније ради са локалним становништвом, али и свим другим лицима у институцијама и организацијама од значаја. Систем обучавања кроз програме и планове обука цивилне заштите, у претходном периоду се показао веома ефикасним, па је препорука да са овим активностима и настави.

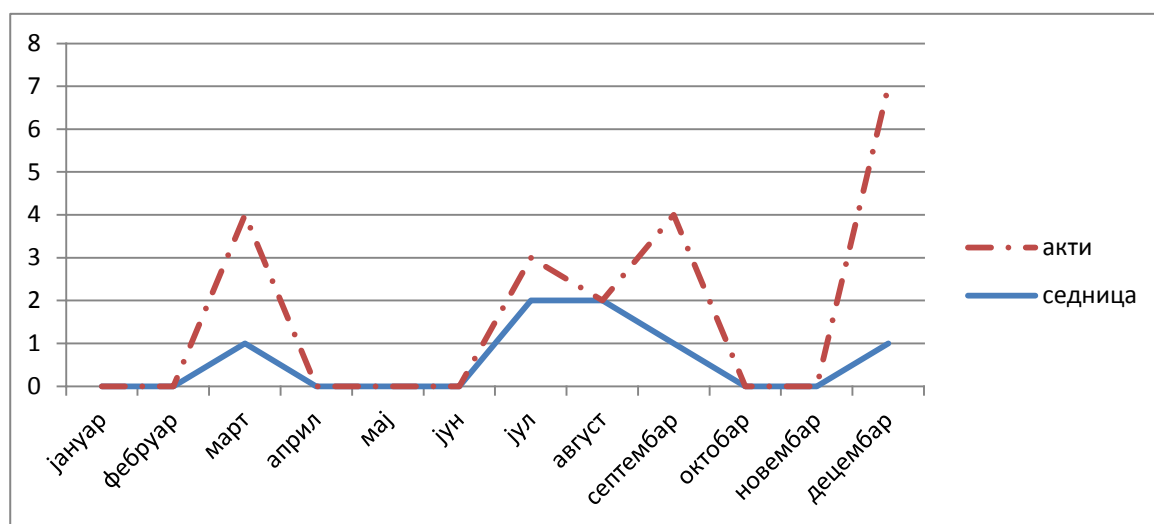
У односу на све претходно изнето, могу се дати и препоруке, не само за планирање рада Градског штаба, већ, што је значајније, израду планова свих субјеката и институција од значаја за процесе смањења и управљања ризицима од катастрофа, без обзира да ли су јавна или приватна предузећа, односно владине или невладине организације. Такође, приликом израде секторских и других планских аката, у односу и на нови Закон о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС“, број 30/18), неопходно је **елементе везане за ризике и мере, као и климатске промене, обавезно уважавати у свим фазама планирања**. Када су у питању инфраструктурне мере, односно инвестиције које ће се усмеравати у изградњу како заштитних објеката, тако и објеката који ће бити отпорни на елементарне непогоде и климатске промене, неопходно је унети концепте „плавих“ и „зелених“ решења, односно неинвазивних, самоодрживих инжењерских решења, која ће бити, пре свега, у функцији одрживог развоја, као и заштите животне средине. Овакав пример, може представљати и пројекат изградње **вишенаменских акумулација**, које ће град Краљево, са међународним партнерима ФАО и ИУЦН, као и републичким институцијама: Канцеларијом за управљање јавним улагањима Владе Републике Србије, ЈП „Србијашуме“ и ЈВП „Србијаводе“, изградити на три водотока на територији града. Ови објекти ће послужити у сврху заштите од: бујичних поплава, шумских пожара и суше. Уз изградњу ових акумулација, што је још битније, створиће се функционалан систем, не само када је у питању реаговање у случају катастрофа, већ и када је реч о одржавању, односно управљању системима заштите од катастрофа. Пуну реализацију овог пројекта очекујемо 2020. године. Као и наведени пројекат, пројекат „**EVERGREEN**“, који је награђен од стране Министарства заштите животне средине и УНДП, у конкурс „**CLIMATE SMART**“, представљаће јединствено решење у циљу управљања појавама шумских пожара. Пуну реализацију овог пројекта очекујемо 2021. године. Све ове активности, као и активности везано за формирање посебне службе за смањење и управљање ризицима од катастрофа на нивоу **слива Западне Мораве**, односно територије 18 градова и општина (очекује се израда, усвајање и потписивање Споразума о сарадњи у наредном периоду), допринеће изградњи успешнијег система заштите и спасавања, односно цивилне заштите, као једног од главних предуслова одрживог развоја целе регије, па и територије града Краљева. У складу са изнетим дешавањима, као и значајем који на терену али и систему заштите и спасавања имају,

неопходно је наставити са обучавањем и опремањем повереника цивилне заштите и јединица цивилне заштите опште намене. Систем цивилне заштите се показао апсолутно корисним, посебно у делу ране најаве, као и обавештавања и комуникације са угроженим становништвом, али и координацијом са Градским штабом и другим субјектима система заштите и спасавања.

Искуства забележена кроз овај Извештај о раду Градског штаба на територији града Краљева, као и свих осталих извештаја локалних Штабова и других институција од значаја, допринеће квалитетнијем и рационалнијем планирању, а самим тим и приступу када су у питању процеси смањења ризика, али и осталих процеса који за последицу имају инвестиције у привреду, пољопривреду, туризам, просторно планирање, инфраструктуру, образовање и др.

На крају, даје се приказ, дијаграмски, активности Градског штаба за ванредне ситуације током 2018. године, као и табела са евалуацијом планираних и реализованих активности у 2018. години, уз кратак опис разлога или услова успешности у реализацији.

Дијаграм – активности Градског штаба за ванредне ситуације на територији града Краљева током 2018. године

Табела – приказ планираних и реализованих активности Градског штаба за ванредне ситуације на територији града Краљева током 2018. године

Планиране активности у 2018. години	Реализоване активности у 2018. години
1. Разматрање и усвајање Извештаја о раду Градског штаба на територији града Краљева за 2017. годину	Извештај о раду Штаба је разматран на седници одржаној 29.03.2018. године и исти је усвојен Закључком број 2-1/18-XI од 29.03.2018. године, и упућен Градском већу града Краљева, које је исти усвојило својим Закључком број 06-175/2018-I од 08.05.2018. године.
2. Разматрање и усвајање Извештаја о спремности субјеката и снага ситема заштите и спасавања за спровођење превентивних и оперативних мера заштите од поплава на водама I и II реда	Градски штаб је на седници одржаној 03.12.2018. године, разматрао извештај члана Штаба Александра Цветковића у коме је сагледана организованост субјеката и снага СЗИС за спровођење оперативних и превентивних мера заштите од поплава на водама I и II реда . Поменути извештај је усвојен закључком број 2-11/18-XI од 03.12.2018. године.
3. Разматрање и упознавање са	На седници Штаба одржаној 29.03.2018. године

Оперативним планом одбране од поплава за водотокове другог реда на територији града Краљева за 2018. годину	разматран је предлог Оперативног плана одбране од поплава за водотоке другог реда на територији града Краљева за 2018. годину и исти је усвојен Закључком број 2-5/18-XI од 29.03.2018. године
4. Разматрање и давање мишљења на нацрт Процене угрожености од елементарних непогода и других несрећа и Планови заштите и спасавања	На седници Штаба одржаној 29.03.2018. године разматран је предлог Процене угрожености од елементарних непогода и других несрећа за територију града Краљева и на исти је дато позитивно мишљење закључком број 2-4/18-XI од 29.03.2018. године и иста је прослеђена на сагласност Министарству унутрашњих послова.
5. Разматрање и давање мишљења на План и програм развоја система заштите и спасавања	У складу са законским променама ЈЛС више нису у обавези израде овог документа. У склопу пројекта са Светском банком и КУЈУ, од стране Одељења за послове цивилне заштите Градске управе града Краљева, израђен је нацрт „Програма за финансирање ризика од елементарних непогода на територији града Краљева“
6. Разматрање и усвајање Извештаја о стању средстава за узбуњивање и изради Студије покривености система јавног узбуњивања	Извештај о стању средстава за узбуњивање и изради Студије покривености система јавног узбуњивања није разматран, обзиром да сама Студија није израђена иако је била планирана у буџету града Краљева и у Плану јавних набавки.
7. Обуке повереника и заменика повереника цивилне заштите	Сprovedено је више обука за поверенике и заменике повереника, односно за припаднике јединица цивилне заштите које је похађало 29 полазника.
8. Едукација становништва (акценат на децу предшколског и школског узраста) за понашање и превентивне мере код појава елементарних непогода и других несрећа	Сprovedено је више активности у циљу едукације грађана на територији града Краљева. Извршена је подела бојанки и сликовница са темама елементарних непогода, најмлађим суграђанима. У ОШ „Вук Караџић“ је одржана радионица која је имала за циљ да упозна ученике са системом заштите и спасавања и понашањем у случају природних катастрофа.
9. Разматрање Извештаја о спремности у вези са заштитом и спасавањем од пожара у летњем периоду, мера противградне заштите и отклањање последица суше	У циљу унапређења система противградне заштите, Градски штаб је донео Препоруку број 2-9/18-XI од 04.09.2018. године, којом је предложио Градском већу града Краљева да у складу са Одлуком о организацији и функционисању цивилне заштите на територији град Краљева („Службени лист града Краљева“, број 21/13) награди противградне стрелце у појединачном износу од по 24.000,00 динара. Градско веће града Краљева је, посупајући по наведеној Препоруци Градског штаба, донело Закључак број 06-290/2018-I од 12.09.2018. године, којим је уредило награђивање противградних стрелаца.
10. Редовно праћење опасности, обавештавање становништва о опасностима, о предузимању превентивних мера за смањење ризика од елементарних непогода и других несрећа, као и о предузимању потребних мера.	Преко стручно – оперативних тимова Градског штаба за ванредне ситуације на територији града Краљева, образованих Закључком број 6-60/16-XIII од 10.11.2016. године, Штаб је редовно пратио стање на терену и по потреби сазивао седнице. На иницијативу СОТ-а за заштиту од поплава, суша и биљних заразних болести, донета је Препорука број 2-6/18-XI од 30.07.2018. године, којом је предложено градоначелнику града Краљева да прогласи ванредну ситуацију на делу

Прилог број 1. - Табеларних преглед одржаних седница и донетих аката

Редни број	Датум	Врста седнице	Дневни ред	Број укупно донетих аката	Број донетих наредби	Број донетих закључака	Број донетих препорука
1	29.03.2018	редовна	1. Разматрање Предлога Извештаја о раду Градског штаба за ванредне ситуације на територији града Краљева за 2017. годину. 2. Разматрање Нацрта Процене угрожености од елементарних и других несрећа. 3. Разматрање Нацрта Оперативног плана одбране од поплава за водотокове другог реда на територији града Краљева за 2018. годину. 4. Информација о стању са водостајима на водотоковима I и II реда на територији града Краљева 5. Разно	3		3	
2	16.07.2018	ванредна	1. Разматрање извештаја о оштећењима на стамбеним објектима, објектима јавне намене и инфраструктури, након елементарне непогоде и предлог мера за отклањање истих. 2. Разно	0			
3	30.07.2018	ванредна	Седница није имала унапред утврђен дневни ред, већ се на истој водила расправа о актуелној ситуацији на територији града Краљева везаној за могућност проглашења ванредне ситуације услед елементарних непогода које су погодиле град Краљево	1			1
4	01.08.2018	ванредна	Седница није имала унапред утврђен дневни ред, већ се на истој водила расправа о актуелној ситуацији на територији града Краљева проузрокованој елементарним непогодама	0			
5	06.08.2018	ванредна	Седница није имала унапред утврђен дневни ред, већ се на истој водила расправа о актуелној ситуацији на територији града Краљева проузрокованој елементарним непогодама	0			
6	04.09.2018	редовна	1. Разматрање Препоруке градоначелнику града Краљева о укидању ванредне ситуације на делу територије града Краљева и доношење Одлуке о укидању ванредне ситуације на делу територије града Краљева. 2. Разматрање и усвајање Извештаја о штетама и активностима за време ванредне ситуације у јулу и августу 2018. године. 3. Разматрање Препоруке Градском већу града Краљева за доношење одговарајућег закључка о награђивању противградних стрелаца са територије града Краљева 4. Разно	3		1	2
7	03.12.2018	редовна	1. Разматрање стања и спремности субјеката заштите и спасавања у зимском периоду и усвајање Закључка 2. Упознавање са Извештајем члана Градског штаба Александра Цветковића о одржаним састанцима са јавним предузећима и надлежним Одељењима и службама у Градској управи града Краљева, а све у циљу унапређења координације и комуникације током ванредних догађаја и ситуација, као и унапређења Оперативног плана одбране од поплава 3. Преглед нових законских решења на основу Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама 4. Измене и допуне Закључка о образовању Стручно – оперативних тимова Градског штаба за ванредне ситуације на територији града Краљева, број 6-60/16-XIII од 10.11.2016. године 5. Измене и допуне Закључка о именовању повереника и заменика повереника цивилне заштите, број 2-14/17- XI од 04.04.2017. године 6. Разматрање извештаја о расподели средстава узајамне, личне и колективне заштите и усвајање закључка. 7. Разно	6		5	1

13	0	9	4
----	---	---	---